

1737

1. Beh. af Lovf. om Valg v. Forholdst. af Borgerrepr. i Staden Kjøbenhavn.

1738

paa en nyttig Maade. Dette er altsaa det ene af de Punkter, som særlig have oprørt det ærede Medlems Retfærdighedsfølelse.

Det andet Punkt, som det ærede Medlem antede over, var den hemmelige Afstemning. Jeg skal nu ikke komme dybt ind paa Spørgsmaalet om offentlig og hemmelig Afstemning. Der kunde jo siges Meget herom baade pro og contra, men saaledes som det nu gaar til i Kjøbenhavn, tror jeg ikke, at den Offentlighed, der gælder her, har Meget at betynde. Det gaar jo saaledes for sig her, at Valgerne stemme skriftlig, idet de aflevere til Valgbestyrelsen en Seddel, som intet Menneske ser; Navnene blive oplæste, men der er Sagen, der hører dem, og der er altsaa ikke Tale om Offentlighed. Det Hele gaar fuldstændig tyst til, og den Æneste, som faar Navnene at se, er Valgbestyrelsen; Valgbestyrelsen er den Æneste, som kan kikke dem efter. Nu veed jeg ikke, hvilken Interesse Valgbestyrelsen kan have af at se, hvem den og den Valger stemmer paa. Jeg skjønner ikke, hvilken offentlig Interesse der er forbunden hermed. Jeg mener, at al den Interesse, som Offentligheden kan have i et Valg, nemlig den, at det bliver bekendt for Alle og Enhver, hvorledes der er stemt, er ikke tilstede i Kjøbenhavn. Det er kun den national-liberale Valgbestyrrelse, som har Leilighed til at se Valgene efter og gjøre sine Notater, hvis den finder Grund dertil, men en saadan Offentlighed tror jeg ikke man skal sætte Pris paa. Nu gjorde det ærede Medlem ganske vist med uhyre Eftertryk gjældende, at, naar man vælger, saa bør man have fuld Følelse af sit Ansvar. Jeg mener ogsaa, at man skal have fuld Følelse af sit Ansvar, men der er jo forskjellige Former af Ansvar. Der er Former, som ere mere eller mindre gode. Vi kjende jo Allesammen fra andre Valg et Ansvar, som man bagefter slet ikke synes, at der er nogen særlig Grund til at lægge Vægt paa. Naar en Valgbestyrrelse her skal have denne Afgang til at notere Stemmegivningen, saa ser jeg ikke, hvad Slags Ansvar det skulde kunne føre med sig for Valgerne. Jeg veed ikke rigtigt, hvad det er for et Ansvar, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgkreds har tænkt paa, men jeg veed godt, at der ved Valget kan være Tale om et Ansvar, som jeg ikke vil være med til at lægge paa Valgerne, at der kan være Tale om at paanænde dem Hensyn, som de helst ville være fri for, og det tror jeg, at den Form for Offentlighed, vi have her i Kjøbenhavn, alene

kan være stiftet til. I den Henseende have de Herrer, som ere saa begejstrede for Offentlighed ved Valg, vistnok Ret. Paa den Maade kan man ikke være besjætet til at sige til en Valger: Naar du vil udøve Din Valgfrihed, saa skal du tage Surt med Spødt. Det, der følger efter, er lidt grumme surt. Men dette Ansvar skal man saa lidt som muligt give Valgerne noget Indtryk af. Nu endte det ærede Medlem med at sige, at man her i Kjøbenhavn havde benyttet Magten paa en Maade, hvormod der ingen Indvending var at gjøre, men at man derimod, hvis dette Forslag blev til Lov, kunde frygte for, at ganske andre Indflydelser kunde gjøre sig gjældende, og at der kunde blive en anden Anvendelse af Magten, som ikke var forbunden med den alvorlige Følelse af Ansvaret, som gælder her i Kjøbenhavn. Thi her i Kjøbenhavn er Ansvarsfølelsen saa grumme alvorlig. Jeg er nu af modsat Mening, jeg tror, at er der noget Slet ved en hvilken som helst Valgform og hvilken som helst repræsentativ Ordning, saa er det den Ordning, at Flertallet faar Lov til at sidde ukontrolleret ene med sig selv. Hvis Noget virker sløvende og virker demoraliserende ikke blot paa Valgkorpset, men ogsaa paa de Valgte, ikke blot paa Oppositionen, som altid møder forjæves, og ikke kan sætte Noget igjennem, men ogsaa paa Flertallet, som derved savner den nødvendige Stimulus og den nødvendige Opfordring til at gjøre Gavn og muntre sig, da er det dette System. Dersom Noget er skadeligt for den Kommune, hvis Anliggender drives paa en saadan Maade, er det det System, som kaldes det eksklusive Flertals System, det Flertals System, at ville herse ukontrolleret, og ikke at ville taale noget Mindretal ved Siden af sig. Dette System er Rigsdagen netop kaldet til at forebygge. Det vil jeg til Slutning meget bestemt fastholde; at denne Sag er af den Slags Sager, som skulle afgjøres af Rigsdagen; Rigsdagen er Stedet for den Slags Sager. Det er ikke Kjøbenhavns Kommunalbestyrrelse, som skal afgjøre, hvorledes den selv vil vælges, men det er Rigsdagen, som tager Hensyn til de Interesser og Forhold, der skulle komme i Betragtning, og som har at sige, hvorledes Kommunalrepræsentationen skal vælges og sammensættes. — Jeg vil da slutte med at udtale det Haab, at Rigsdagen i dette Tilfælde vil sige: Kjøbenhavns Kommunalbestyrrelse skal sammensættes saaledes, som det ærede Medlem fra Horsens har foreslaaet.